

τὸν ἔσχατον κίνδυνον. Ὁ κυβερνῶν τὴν Δύσει Οὐαλεντινιανὸς εἶχεν ἀποθάνει πρὸ καιροῦ, τῷ 375. Κατ' αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ ἔτος σεισμός μέγας κλονίσας τὴν Κρήτην, ἄπασαν τὴν Πελοπόννησον καὶ ἄπασαν τὴν βόρειον Ἑλλάδα, ἐξαιρέσει μόνης τῆς Ἀττικῆς, ἀνέτρεψε τὰς πλείστας τῶν ἔτι σφριζόμενων πόλεων, ὥστε, ἂν οἱ Γότθοι ἤθελον, ἠδύνατο

Οὐαλεντινιανὸς Α', Οὐάλης καὶ Οὐαλεντινιανὸς Β' ἐπὶ μεταλλίου

νὰ προβῶσι πρὸς τὰς χώρας ταύτας, οὐδεμίαν σπουδαίαν ἔχοντες νὰ συναντήσωσιν ἀντίστασιν. Ὁ διαδεξάμενος ἐν τῇ Δύσει τὸν Οὐαλεντινιανόν, υἱὸς αὐτοῦ Γρατιανός, ὅστις εἶχε παραλάβει συνάρχοντα τὸν νεώτερον ἀδελφὸν Οὐαλεντινιανὸν Β', δὲν ἔστρεψεν μὲν προτερημάτων ἰκανῶν, ἀλλ' ἐνόμισεν ὅτι ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς ἅπαντος τοῦ κράτους τὴν ἄμυναν. Ὅθεν παρέχων νέον δεῖγμα τῆς συνέσεως αὐτοῦ ἐπέτρεψε κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 379 τὴν κυβέρνησιν τῶν ἀνατολικῶν χωρῶν εἰς τὸν Θεοδοσίον ἐκεῖνον ὅστις ἔμελλε νὰ ἐπονομασθῇ μέγας.

Ὁ Θεοδόσιος ἦτο υἱὸς ὁμωνύμου στρατηγοῦ διαπρέψαντος ἐπὶ Οὐαλεντινιανοῦ, ἀλλ' ἔπειτα συκοφαντηθέντος καὶ θανατωθέντος ἀδίκως. Μετὰ τὴν τοιαύτην τοῦ πατρὸς τελευτῆν ὁ νέος Θεοδόσιος,

ὅστις εἶχε δώσει δείγματα ὡσαύτως ἀξιολόγων στρατηγικῶν προτερημάτων, ἀπῆλθεν εἰς Ἰβηρίαν τὴν πατρίδα αὐτοῦ καὶ διέτριβεν ἐκεῖ ἰδιωτεύων, ὅτε ὁ Γρατιανὸς ἐκάλεσεν αὐτόν, ἄγοντα τὸ τριακοστὸν τρίτον τῆς ἡλικίας ἔτος, εἰς τὸ ὑπατον τοῦ συνάρχοντος ἀξίωμα, ἐπιτρέψας αὐτῷ ἰδίως, ἐκτὸς τῆς μερίδος ἦν εἶχεν ὁ Οὐάλης, καὶ τὴν Ἰλλυρίαν, διότι ἐν αὐτῇ μάλιστα προέκειτο νὰ καταπολεμηθῶσιν οἱ Γότθοι. Ἡ ἐκλογή ἐκ πρώτης ἀφετηρίας ὑπῆρξεν ἀξιοσημείωτος ἰδίως κατὰ τοῦτο, ὅτι ὁ Γρατιανὸς ἀνηγόρευσε συνάρχοντα ἄνδρα ὅστις εἶχε δικαίας ἀφορμὰς μνησικακίας κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Οὐαλεντινιανοῦ. Τὰ δὲ πράγματα ἀπέδειξαν προϊόντος τοῦ χρόνου ὅποσον ἐν γένει ἦτο εὐστοχος. Πρὸ πάντων ὁ Θεοδόσιος ἐπέστησε τὴν προσοχὴν εἰς τοὺς ἀφηνιάσαντας Γότθους καὶ καθυπέταξεν αὐτοὺς ἐντὸς ἐνιαυτῶν τεσσάρων, δι' ἐπιτηδείας μᾶλλον πολιτικῆς ἢ διὰ νίκης τινὸς λαμπρᾶς, διότι ὁ στρατὸς αὐτοῦ ἕνεκα τοῦ τρόμου ὃν ἐνέπνευσαν οἱ Γότθοι, δὲν ἐλείθετο, ὡς φαίνεται, νὰ ἀγωνισθῇ πρὸς αὐτοὺς ἐκ τοῦ συστάδην. Ὅθεν ὁ βασιλεὺς ἐξασφαλίζων μὲν ὅσον ἔνεστι τὰς ὄχυρὰς πόλεις, ἔξασκῶν δὲ τοὺς στρατιώτας περὶ μικρὰς συμπλοκάς, δσάκις ἦτο βέβαιος περὶ τῆς ἐπιτυχίας, ἀποφεύγων δὲ πάντα κρίσιμον ἀγῶνα καὶ διαιρῶν καὶ περιποιούμενος τοὺς πολεμίους κατέπεισε τελευταῖον αὐτοὺς νὰ εἰρηνεύσωσι. Συνετέλεσε δὲ πολὺ εἰς τοῦτο ὁ θάνατος τοῦ περιφανοῦς τῶν Γότθων ἡγεμόνος Φριτιγέρνου, τοῦ ὀποίου ἐκλιπόντος αἱ διάφοροι αὐτῶν φυλαὶ ἕνεκα τῶν ἀμοιβαίων ἀντιζηλιῶν οὐδένα ἠθέλησαν ν' ἀναγνωρίσωσι τοῦ λοιποῦ κοινὸν ἄρχοντα. Ἐδιχονόησαν ὡσαύτως οἱ Γότθοι καὶ πρὸς τὰ σκυθικὰ φύλα, τοὺς Οὐίννους, τοὺς Ἀλανοὺς, ὧν μοῖραί τινες εἶχον προηγουμένως συμπράξει μετ' αὐτῶν ὥστε ὁ Θεοδόσιος, ὠφελούμενος ἀφ' ὅλων τούτων τῶν διενέξεων καὶ διαιρέσεων, προσέλαβεν ἀλληλοδιαδόχως εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ πολλοὺς τῶν δυσηρεστημένων ἡγεμόνων, καὶ περιποιηθεὶς αὐτοὺς ἐκ παντὸς τρόπου κατέπεισε ἅπαντας ὅτι, ὑπηρετοῦντες τὸν βασιλέα, θέλουσιν ἀπολαύσει πολὺ πλείονα πλοῦτον καὶ πολὺ πλείοτερα τοῦ βίου ἀγαθὰ ἢ ληλατοῦντες